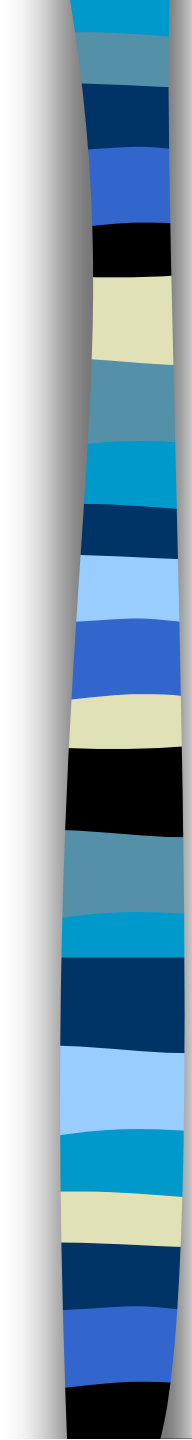

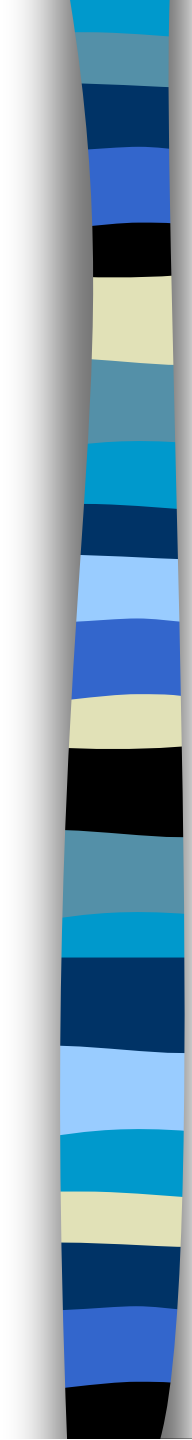
Przemoc wobec kobiet

**W krajach post-
komunistycznych**

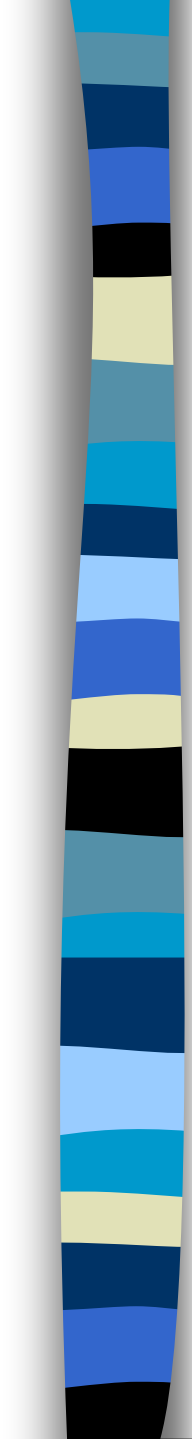
Przemoc domowa każdego rodzaju, w tym groźby, powtarzające się ataki fizyczne, przemoc na tle seksualnym, upokorzenia oraz napady, jest międzynarodowa i jest zagrożeniem dla kobiet na całym świecie.

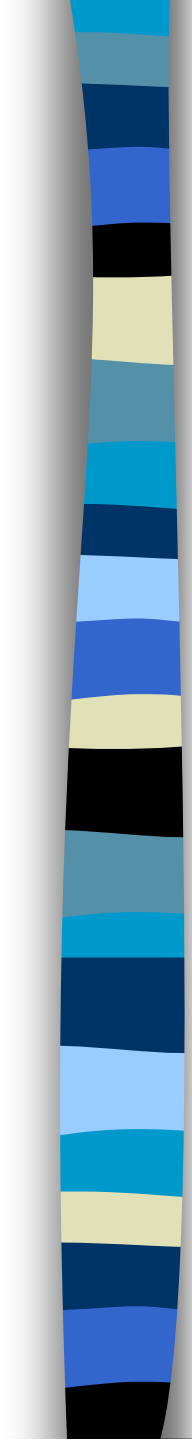
-
- Pojęcie “przemocy wobec kobiet” jest określone jako:
  - „każdy akt przemocy związanej z płcią, który prowadzi lub może prowadzić do krzywdy fizycznej, seksualnej, lub cierpienia kobiet, w tym zagrożenie aktami takiej przemocy, przymus lub arbitralne pozbawienie wolności, mające miejsce w życiu publicznym czy prywatnym” (Komisja ds. Statusu Kobiet 1995)

Przemoc wobec kobiet

- Określenie to obejmuje:
  - - działania przemocy wobec kobiet występujących w rodzinie, w społeczeństwie , oraz dokonywane przez państwo.
  - - przemocy wobec kobiet obejmuje maltretowanie żon, wykorzystywanie seksualne dzieci oraz kobiet w gospodarstwie domowym.
  - - przemoc związaną z posagiem
      - gwałt małżeński
      - okaleczanie żeńskich narządów płciowych.
      - tradycyjne praktyki szkodliwe dla kobiet
  - - przemoc poza małżeństwem

-
- -Co tydzień w Europie kobieta jest mordowana przez swojego męża lub partnera.
  - Dla kobiet w wieku 16 - 44 gwałtowna napaść przez męża / partnera jest główną przyczyną śmierci lub uszkodzenia ciała wyprzedzając przy tym raka, choroby i wypadki drogowe (według statystyk przez Radę Europy).
  - 20 - 50 procent kobiet pada ofiarami napaści przez męża lub partnera.
  - Nie ma definicji i opisów mężczyzn, którzy są agresywni, ponieważ wszystkie klasy i grupy społeczne są podobnie doświadczane.
  - Ubóstwo i brak wykształcenia nie są istotnymi czynnikami.

-
- W niektórych krajach gwałt jest przestępstwem, ale w większości krajów postkomunistycznych mężczyźni wierzą, że mogą bezkarnie gwałcić i seksualne nadużywać swoje żony.
  - Nieingerowanie w sferę prywatną było zawsze wykorzystywane jako pretekst by nie reagować na przemoc, która w większości przypadków ma miejsce w domu ofiary.

Trzy czynniki mogą tłumaczyć zróżnicowane występowanie w Europie:

- Obniżone warunki społeczno mieszkaniowe,
- tradycyjne postawy wobec kobiet i dzieci,
- Ogólna tolerancja agresywnego zachowania w danym społeczeństwie.

Ponadto osobiste radzenie sobie ze stresem może wpływać na postawę wobec innych członków rodziny.

Przemoc podczas ciąży

- Odsetek kobiet raportujących przemoc domową w czasie ciąży zależy od kraju.
- Jest on wyjątkowo wysoki w Rosji, Polsce i Czechach.

Najczęściej ofiarami przemocy domowej są:

- Kobiety mieszkające bez partnera,
- Te które zostały odseparowane od partnera w czasie ciąży
- Mieszkające w przeludnionych domach

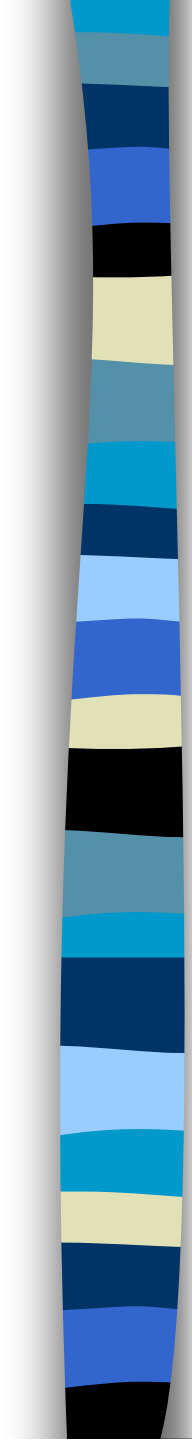
Przemoc domowa jest znacząco powiązana z ryzykiem przedwczesnego porodu.

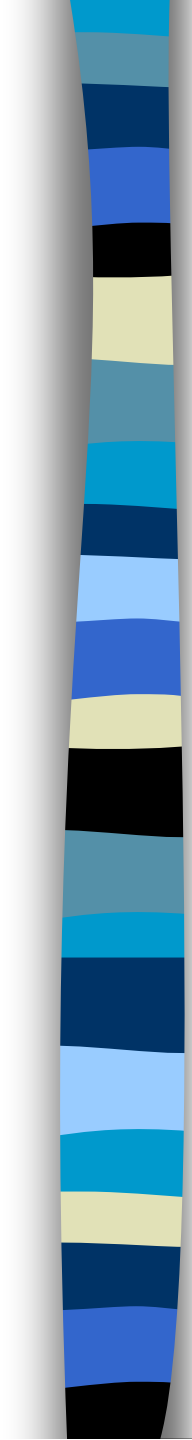

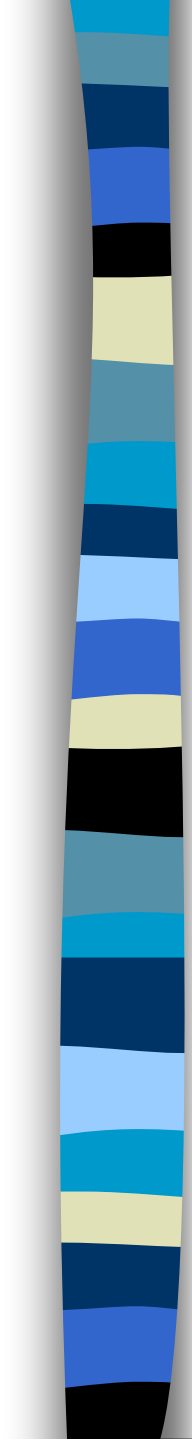

Przemoc Domowa

- Pod względem poparcia społecznego, społeczeństwa w Europie Środkowej i Wschodniej nie tylko niedoświadczone w demokratycznych samorządach i obywatelskiej mobilizacji, przejawiają również "alergie" na zorganizowany feminizm (Funk and Mueller, 1993; Robinson, 1995).
- nastąpiło na szeroką skalę odrzucenie sowieckiego rodzaju "emancypacji kobiet i jednoczesna romantyzacja życia rodzinnego i tradycyjnych ról płci (Baldez, 2003).
- Przemoc domowa jest nadzwyczajna i wyraźnie zróżnicowana.

-
- Do roku 2004, rozszerzenie Unii Europejskiej (UE), pomogło by kobiety w Europie Środkowej i Wschodniej miały znacznie więcej możliwości, aby pomóc im w przewyciężaniu przemocy w rodzinie niż w czasie socjalizmu.
  - Rozwój ten kontrastuje z ogólnym modelem państwa dobrobytu charakterystycznym dla społeczeństw postkomunistycznych (Pascal and Manning, 2000).
  - Z feministycznej perspektywy, jest to także poprawa statusu kobiet, jak na przykład zwiększenie interwencji ", aby uspokoić fizyczne i seksualne wykorzystywanie kobiet i delegitymizacji męskiej siły i przemocy wobec kobiet"

-
- Realia komunizmu i postkomunizmu wskazują, że krajowe systemy wobec przemocy w regionie były niskie.
  - W przeciwieństwie do wielu polityk społecznych, które były silne w czasach komunizmu, przemoc w rodzinie została zignorowana przez władze
  - Czasami było to ujęte pod karnym przepisem o „huligaństwie” (Shelley, 1987; Sperling, 1990),
  - Według wywiadów z pracownikami socjalnymi, psychologami, prawnikami, funkcjonariuszami policji i działaczami, nie było usług, takich jak schroniska dla ofiar przemocy w rodzinie. To w połączeniu z ciągłym brakiem możliwości mieszkaniowych sprawiło, że wyjście z brutalnego związku było niemożliwe.

-
- W reżimach komunistycznych brakowało również ruchów kobiet które podnosiły ważne kwestie na zachodzie.
  - Kraje z silną tradycją patriarchalną będą miały problemy z poszanowaniem międzynarodowego prawa dotyczącego przemocy wobec kobiet.
  - Potwierdzono to w badaniu na temat przypadków, takich jak Tadżykistan i Turkmenistan, które wypadły bardzo słabo na poziomie wdrażania polityki w tym zakresie.
  - Z drugiej strony, przypadki takie jak w Kosowie, w którym siła patriarchalnej tradycji jest przewyższona przez nałożenie międzynarodowych instytucji i polityki w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet

Realizacja polityki oceniana jest wzdłuż trzech kryteriów:

- Nadzoru instytucjonalnego,
- zmian legislacyjnych,
- wykonania kilku elementów polityki.

Nadzór instytucjonalny obejmuje utworzenie urzędu koordynującego wdrażanie polityki wobec przemocy przeciwko kobietom.

Realizacja szeregu innych elementów polityki obejmuje:

- szkolenia policji,
- szkolenia pracowników wymiaru sprawiedliwości,
- szkolenia funkcjonariuszy publicznych,
- kampanie przeciwko przemocy domowej sponsorowane przez rząd,
- wsparcie organizacji pozarządowych

TABLE 1. Institutional Changes

Established Government Institution to Coordinate Policies Against VAW	No Institution
<i>Czech Republic:</i> inter-ministerial working group for healthcare, social, legal, and police coordination (2001)	Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Estonia, Georgia, Hungary,
<i>Poland:</i> The State Agency for Solving Alcoholic Problems (1998)	Kazakhstan, Kyrgyzstan, Latvia,
<i>Kosovo:</i> Regional Domestic Violence Coordinators (within the UNMIK Special Victims Unit); The Victims' Advocacy and Assistance Unit within the Department of Justice	Lithuania, Moldova, Russia, Serbia and Montenegro, Slovenia, and Slovakia
<i>Romania:</i> Center for Family Consulting and Information (1996)	

Sources: Minnesota Advocates for Human Rights 2006, Coomaraswamy 2003; International Helsinki Federation for Human Rights 2000.

TABLE 2. Countries that Adopted, Drafted, or Did Not Adopt Law on Domestic Violence

Adopted	Croatia, Kyrgyzstan, Romania, Ukraine, and Poland
Drafted	Kazakhstan and Hungary*
Not Adopted	Tajikistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Armenia, Azerbaijan, Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Czech Republic, Estonia, Georgia, Latvia, Lithuania, Moldova, Russian Federation, Serbia and Montenegro, Slovakia, and Slovenia
Amendments to legislation	Azerbaijan, the Czech Republic, Georgia, Kosovo, Serbia and Montenegro, Slovakia, and Slovenia

*In Hungary, a government program was drafted in 2001. It does not have the status of the law.

Sources: Minnesota Advocates for Human Rights 2006, Coomaraswamy 2003; International Helsinki Federation for Human Rights 2000.

TABLE 3. Governmental Measures to Combat Domestic Violence against Women

<i>Country</i>	<i>Government shelters</i>	<i>Police training</i>	<i>Judicial training</i>	<i>Training of officers</i>	<i>Public awareness campaigns</i>	<i>Government support of NGOs</i>
Czech Republic	107	Yes	Minimal	Some	Yes	Yes
Kosovo	Several	Yes	No	Some	Yes	Some
Poland	10	Yes	No	Some	Some	Some
Croatia	No	Minimal	Minimal	Minimal	Yes	Some
Russia	55	No	No	Minimal	Some	Some
Slovenia	Several	Yes	No	Some	Yes	Some
Albania	1	No	No	No	No	Some
Armenia	No	No	No	No	No	No
Azerbaijan	No	No	No	No	Some	No
Belarus	3	No	No	No	Some	Some
Bosnia and Herzegovina	No	Some	No	No	No	Some
Bulgaria	No	No	No	No	No	Minimal
Estonia	No	Some	No	Some	No	No
Georgia	No	No	No	No	No	No
Hungary	No	Some	No	Some	No	Some
Kazakhstan	1	No	No	Minimal	Some	Minimal
Kyrgyzstan	No	No	No	No	No	No
Latvia	No	No	No	No	No	No
Lithuania	Minimal	Some	No	No	No	Some
Moldova	1	No	No	No	Minimal	Minimal
Romania	1	No	No	No	Minimal	Minimal
Serbia and Montenegro	No	Minimal	No	No	No	Minimal
Slovakia	No	Some	No	No	No	Some
Tajikistan	No	No	No	No	No	No
Turkmenistan	No	No	No	No	No	No
Uzbekistan	No	No	No	No	No	No

Note on Operationalization: **No**, no government action; **Minimal**, government recognized the problem and allocated some resources for policy implementation (one time action in a limited geographic area) and no systematic action; **Some**, government recognized the problem and allocated some resources for policy implementation (the action occurred several times or in a broader geographic area); **Yes**, government allocated resources for systematic action (to be repeated over time) nationwide.

Sources: Minnesota Advocates for Human Rights 2006, Johnson 2006; Coomaraswamy 2003; International Helsinki Federation for Human Rights 2000.

RUMUNIA

- Centrum Doradztwa i Informacji Rodzina jest biuro doradcze w Ministerstwie Pracy i Solidarności Społecznej.
- Obowiązki tego urzędu obejmuje monitorowanie i analizę przepisów krajowych w sprawie przemocy wobec kobiet oraz rozwoju polityki rządu w celu skutecznego rozwiązania tego problemu
- W centrum tym również nadzoruje prace jednego rządowego schroniska dla ofiar przemocy-Pilot Center dla kobiet i dzieci ochrony przed przemocą . (Coomaraswamy 2003).

RUMUNIA

- Urząd Rumuński, utworzony do nadzorowania wdrażania polityki przeciwko przemocy w rodzinie jest marginalizowany i ma ograniczone możliwości.
- Nie ma mocy prawnej, sprawuje jedynie funkcję doradczą;
- Do tej pory nie odniósł sukcesów we wprowadzaniu zmian w ustawodawstwie Rumuńskim, które miałyby zapobiegać przemocy wobec kobiet.
- Nowe Rumuńskie Prawo dotyczące przemocy wobec kobiet nie zmieniło skomplikowanych procedur prawnych, szczególnie procedur dotyczących karania sprawców przemocy wobec swoich partnerów. To zniechęca ofiary do wnoszenia oskarżeń.

RUMUNIA

- Jeszcze bardziej zniechęcające są procedury prawne w razie gwałtu.
- Żeby wnieść oskarżenie, ofiara musi zapewnić świadków oraz zaświadczenie lekarskie.
- Gwałtciciel może uniknąć kary jeśli poślubi ofiarę.
- Te rażące naruszenia praw człowieka osadzone w nowej ustawie o przemocy wobec kobiet wskazują na nieskuteczność rumuńskiego urzędu ds. przemocy wobec kobiet w naciskając rząd do zmiany krajowego prawa karnego i procedury.

POLSKA

- Polska przekazuje odpowiedzialność za nadzór nad polityką w sprawie przemocy wobec kobiet do Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów alkoholowych w 1998 roku.

Urząd ten zakłada zróżnicowanie obowiązków i uprawnień w ramach polskich struktur instytucjonalnych.

Ma spory budżet, który przeznaczona na programy walki z alkoholizmem.

- Przemoc wobec kobiet jest powszechnie uznawana za problem w rodzinach cierpiących z powodu nadużywania alkoholu .

POLSKA

- Polska podejmuje temat przemocy wobec kobiet ograniczając się do przemocy w rodzinie.
- Pomimo iż Polskie instytucje państwowe, które nadzorują tę politykę mają zapewnione niezbędne uprawnienia, działania są wykonywane jedynie częściowo.

CZECHY

- Republika Czeska zorganizowała międzyresortową grupę roboczą, która pozwala na współpracę pomiędzy różnymi ministerstwami w zakresie egzekwowania działania ukierunkowanych na zwalczanie przemocy wobec kobiet.

Sekretarz ds. płci w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych ponosi główną odpowiedzialność za koordynację, tworzenie i egzekwowanie polityki przeciwko przemocy.

Dwanaście osób z różnych instytucji rządowych są członkami tej grupy roboczej;

Ich wysiłek był bardzo udany, jako że zapewnia on współpracę policji, pracowników socjalnych, strażników więziennych w zwalczaniu przemocy wobec kobiet.

KOSOVO

- Przykład Kosowa jest czymś wyjątkowym, ponieważ jest to obszar pod ochroną Narodów Zjednoczonych.
- Urzędnicy państwowi są zobowiązani do przestrzegania przepisów międzynarodowych praw człowieka i konwencji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (UNMIK) rozporządzenia 1999/1924.
- Przemoc wobec kobiet i gwałt są nielegalne na mocy rozporządzenia UNMIKs o zastosowaniu przepisów prawa karnego, chociaż gwałt małżeński nie jest czynem przestępczym.
- Kosowskie Ministerstwo Sprawiedliwości bierze główną odpowiedzialność za egzekwowanie praw człowieka.

KOSOVO

- UNMIK przyjęła Politykę i Procedury wobec Przemocy w Rodzinie i ustanowiła Koordynatorów Regionalnych ds. Przemocy w specjalnym oddziale ofiar w UNMIK.
- Ponadto, Departament Sprawiedliwości ustanowił wyspecjalizowaną jednostkę, rzecznictwo ofiar i pomocy jednostki, wsparcie i pomoc dla ofiar przestępstw.
- Zmiany instytucjonalne Kosowa adresujące przemoc wobec kobiet są jednymi z najbardziej wszechstronnych i solidnych odpowiedzi na apele ONZ odnośnie przemocy wobec kobiet..

CHORWACJA

- Chorwacja stanowi jeden z przykładów kompleksowych zmian legislacyjnych w tym regionie.
- Rząd proponuje kompleksowy program rozwoju zestaw środków do walki z przemocą wobec kobiet, zwłaszcza w rodzinie.
- W 1999 r. Ministerstwo Sprawiedliwości został obarczony odpowiedzialnością za rozszerzenie krajowego kodeksu karnego w celu wyraźnego rozwiązania problemu przemocy w rodzinie (rząd Chorwacji 2000).
- W lipcu 1999 r. grupa kobiet zasiadających w parlamencie złożyła projekt zmiany kodeksu karnego.

CHORWACJA

- Kodeks karny umożliwił wszczęcie postępowania karnego dotyczącego zadawania poważnych obrażeń ciała, w tym szkody wyrządzonej w przypadku zaniedbania lub zawzięcia, jeżeli:
- sprawca mieszka w cywilnym lub prawnozwyczajowym związku z poszkodowanym
- sprawca jest bezpośrednim krewnym, bratem lub siostrą, przybraną matką lub przybranym ojcem.
- Poprawka została poparta przez rząd Komisji w sprawie przemocy w rodzinie i zaleca się by zmiany te zostały przyjęte w kodeksie karnym.

CHORWACJA

- Ponadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwo Opieki Społecznej otrzymało nakaz rządu w celu opracowania programów likwidacji i zwalczania przemocy wobec kobiet.
- Ministerstwo Finansów miało za zadanie przyznawanie odpowiednich środków z budżetu państwa na działania prowadzące do eliminacji przemocy wobec kobiet zgodnie z zaleceniami wydanymi przez inne resorty (rząd Chorwacji 2000).
- Rządowe biura rozproszdziły materiały informacyjne na temat nadużyć i wykorzystywania seksualnego.
- Specjalna komisja rządowa sponsoruje kampanię Dzień Walki z Przemocą w telewizji i radio (rząd Chorwacja 2000).

CHORWACJA

- W tych wspólnych działaniach, chorwacki rząd przyjął ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2000 roku.
- Zgodnie z tym prawem, policja i lekarze mogą wszcząć postępowania przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie.
- Sprawców kwalifikuje się do bezpłatnego poradnictwa psychiatrycznego.
- Prawo nie przewiduje usunięcia sprawcy ze wspólnego domostwa.

SŁOWACJA

Do 2004 roku, Słowacja była kolejnym Umiarkowanie Zreformowanym Reżimem Przemocy Domowej z umiarkowaną mobilizacją społeczną, nowym ustawodawstwem w sprawie przemocy w rodzinie oraz umiarkowanym przeszkoleniem policji.

- Pośród organizacji pozarządowych wymienionych z WAVE znajdują się dwa centra kryzysowe i trzy feministyczne organizacje pozarządowych, działające obecnie w Bratysławie, które koncentrują się na poradnictwie bardziej niż na praktycznym działaniu.
- "Inicjatywa Pięć Kobiet", została powołana w celu koordynowania i budowy schronisk.
- W 1999 r., kodeks karny został zmieniony w celu włączenia do nadużyć "osoby bliskie", jak i przestępców po raz pierwszy dopuszczających się aktu przemocy wobec członków rodziny.

SŁOWACJA

- Centrum Kryzysowe Nadziei otrzymało również pewne wsparcie finansowe od rządu krajowego.
- W 2001 r. ustawa o pomocy społecznej zawierała przepisy dotyczące szkolenia policji i pewną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie poprzez już istniejące governmentrun poradnictwa i usług psychologicznych (Rada Europy, 2001).
- Te niewielkie zmiany towarzyszyły dramatycznym zmianom w społecznym uznaniu przemocy w rodzinie.
- Reform ucięły wzrost przemocy w rodzinie jako określony typ przestępstwa lub stworzenie prawdziwego systemu ochrony

SŁOWACJA

- Jednym z kluczowych elementów przyczyniających się do szybkiego sukcesu kampanii przeciw przemocy domowej na Słowacji jest silny ruch kobiet, który istniał przed uwzględnieniem przemocy domowej.
- aktywność międzynarodowa ma również duże znaczenie dla zmiany w postrzeganiu przemocy domowej.
- Słowaccy działacze byli wczesnymi uczestnikami programów prowadzonych przez WAVE.
- Wzięli także udział w globalnej kampanii 16 Dni Bez Przemocy.
- Większość kobiecych i krajowych organizacji przeciwko przemocy domowej otrzymuje podstawowe finansowanie z zachodnich rządów i fundacji.

KIRDŻYSTAN

- Kirgiskie prawo o Socjalnej i Prawnej opiece przed Przemocą Domową odnosi się również do członków rodziny i krewnych którzy rezydują ze sprawcą i doświadczają fizycznej, psychicznej oraz innego rodzaju przemocy ze strony innego członka rodziny.
- Prawo Kirgiskie definiuje przemoc domową, fizyczną przemoc domową, znęcanie psychiczne oraz wykorzystywanie seksualne.
- Oprócz definicji i doprecyzowania procedur karnych, ustawa określa rolę i obowiązki pracowników socjalnych, policji, personelu medycznego w zakresie zapobiegania przypadkach przemocy w rodzinie.

KIRDŻYSTAN

- zmiany prawne nie są zadowalające z kilku powodów:
  - Nowa ustawa nie dotyczy gwałtu małżeńskiego.
  - Nie zmienia to skomplikowany procesów które powstrzymują ofiary przed składaniem zarzutów
- Prawo przewiduje „małżeństwo naprawcze” kiedy sprawca unika odpowiedzialności jeżeli poślubi ofiarę.

ROSJA

- W Rosji, 13.000 kobiet rocznie ginie z ręki swoich mężów lub partnerów. Jest to równe ilości osób zabitych przez Rosjan w ciągu 10 lat wojny w Afganistanie.

Kwestia prowokowania i obwinianie ofiary jest ogromny problem w Rosji.

W sierpniu 1999 r. w Tomsku, w Rosji, człowiek podający się za „seksuologa” powiedział, że gwałt na prostytutce to zwykła kradzież, a gwałt na 50-letniej kobiecie nie jest niczym poważnym ponieważ jest ona już „seksualnie zużyta”

- Rosyjskie kobiety w przeszłości postrzegane były za silne i niezależne, jednak według tradycji, są one zobowiązane do okazywania szacunku i uległości wobec mężczyzn: ojców, braci i mężów.
- Stereotypy związane z płcią wciąż się nasilają.

ROSJA

- Można przytoczyć wiele rosyjskich powiedzeń które poniżają kobiety: "kura nie jest ptakiem, kobieta nie jest człowiekiem", "Długie włosy i pusta głowa".

Istnieje powszechne przekonanie, że "jeśli on mnie bije, on mnie kocha"

Tak zwani "nowi Rosjanie", są bogaci i uważają się za panów życia, pewność, że wszystko należy do nich: pieniądze, samochody, domy, grunty, i kobiety (zwłaszcza kobiece ciała).

Ich postawą jest: Co? Kobiety nie chcą być z nimi? Bzdury! Czy odważą się walczyć? OK, prosiły się o to.

ROSJA

- dezorganizacja i normatywne akty przemocy, które wydają się być ze sobą powiązane w pewien sposób.

Rola nierówności płci jest mniej wyraźna, ponieważ status kobiet jest sprzeczny z oficjalną równością płci wspierającą cele państwa bardziej niż tworzenie ochrony osobistej lub wspieranie prywatnych celów.

brak jest środków do walki z przemocą domową .

ROSJA

- Ruch Rosyjskich kobiet był bardzo żywy przed 1918 r. i był bardzo wpływowy w pierwszej rewolucji jednak został szybko obalony przez bolszewików.

Został on zamknięty na kolejne 70 lat i dopiero teraz się odbudowuje.

Ustawodawstwo wobec przemocy zaproponowane w 1990 r. zostało poparte bardziej przez niefeministycznych członków niż przez ruch kobiecy, który dopiero zaczyna się rozwijać.

W Rosji, ponad 40 projektów ustawy zostało odrzuconych przez Dumę Państwową.

Podsumowanie

Ogólnie rzecz biorąc, zmiany poniosły kary za gwałt i ciężkie okrucieństwo (Azerbejdżan, Republika Czeska),

zaadresowały kwestię gwałtu małżeńskiego (Gruzja, Węgry, Serbia i Czarnogóra, Słowenia),

przemocy wobec dzieci (Słowacja),

i zależnych członków rodziny (Gruzja).

w innych krajach nie ma ustawy o przemocy w rodzinie, w formie pisemnej.

Tylko pięć krajów zaadresowało przemoc domową w osobnej ustawie .

Zmiany w ustawodawstwie w innych krajach są dość marginalne:

nie ustanawiają środków ochronnych dla ofiar, nie przewiduje się usunięcia nadużywającego ze wspólnego gospodarstwa domowego,

nie eliminuje się upokarzającej procedury dowodu (np. w Serbii należy udowodnić opór w trakcie całej historii gwałtu, aby udowodnić winę i ścigać sprawców).

W innych krajach, jak Kirgistan, gdzie prawa przeciwko przemocy w rodzinie zostały przyjęte, nie działa ono z powodu braku funduszy oraz niewystarczającego szkolenia policji, urzędników państwowych i pracowników socjalnych (Coomaraswamy 2003).

ZMIANY W POLITYCE

- W krajach, gdzie rządy zapewniają pewne wsparcie dla ofiar przemocy, schroniska i ośrodki pomocy psychologicznej i medycznej prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Rządy zapewniają minimalne finansowanie tych organizacji w Rumunii, Polsce i Litwie.

W Kazachstanie i Mołdawii, rządowi udało się zorganizowanie jednego schroniska sponsorowanego z funduszy rządowych.

W obu krajach ośrodki te zostały przekazane nadzorowi organizacjom pozarządowym.

ZMIANY W POLITYCE

- W Słowenii, Czechach, Rosji i rządy zapewniły środki finansowe na wiele ośrodków w sposób systematyczny.

Rządowi w Czechach udało się rozszerzanie sieci schronisk dla kobiet - ofiar przemocy do 107 ośrodków w 2004 r.,

Celem podanym w dokumencie Priorytety rządu w sprawie równości płci i procedur rządu w promowaniu równości kobiet i mężczyzn (Równouprawnienia Unit 2000).

ZMIANY W POLITYCE

- W 17 krajach, rządy nie organizują żadnych szkoleń dla policji w celu poprawy ich skuteczności w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet.

W siedmiu krajach, rządy, łącznie z organizacjami międzynarodowymi, w szczególności UNDP zorganizowały szkolenia dla policji

W Polsce, znany program "Błękitna Karta" zapewnił dobre szkolenie i wsparcie techniczne dla policjantów (Helsińska Fundacja Praw Człowieka 2000).

W Bośni, Estonii, Węgrzech i Słowenii, szkolenia policji była znacznie skromniejsze.

Przykłady odpowiednich działań w tej kategorii analizy to Kosowo i Republika Czeska.

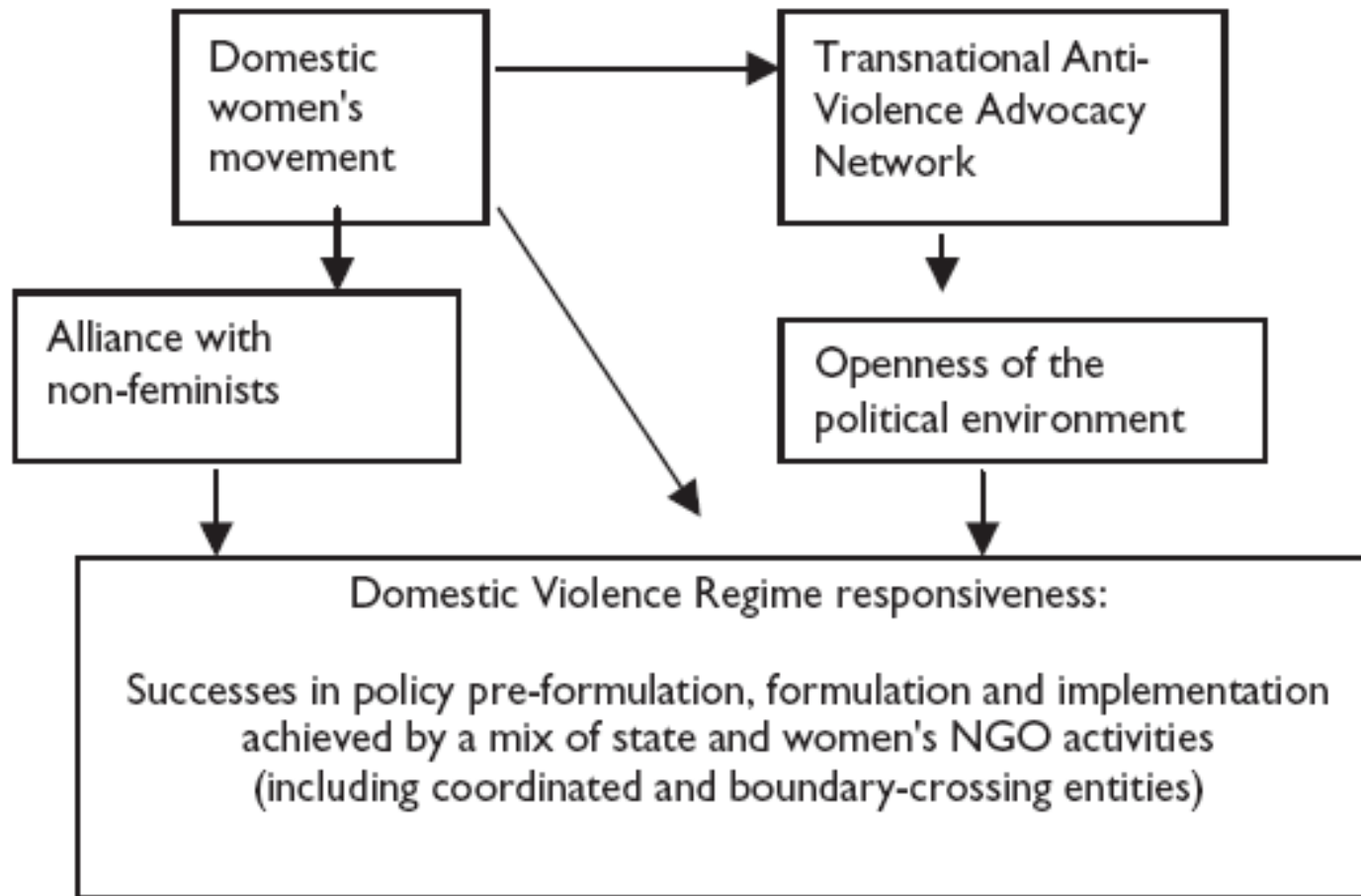
ZMIANY W POLITYCE

- W mniej rozwiniętych krajach regionu, takich jak Albania, Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan i Uzbekistan, a także dwa kraje bałtyckie, Łotwa i Litwa, wdrażanie polityki jest oceniane najniżej.

Przykłady właściwej realizacji polityki, jak Chorwacja, Czechy, Kosowa, Słowenia i są rzadkie.

Nawet w tych krajach egzekwowania polityki nie jest równomierne: kobiety z terenów wiejskich nie mają odpowiedniego dostępu do rządowych przepisów i pomocy przeciw przemocy wobec kobiet.

Figure 2: Model for hypothesised relationships in domestic violence regime development in post-communist Europe

Note: This model draws heavily from Mazur's feminist policy model (2002: 36)

-
- Ogółem, policjanci nie chcą interweniować w przypadkach przemocy domowej na całym regionie.

Problemem jest piętnowanie przez społeczeństwo, dlatego też przypadki przemocy domowej nie są zgłaszane w stopniu dostatecznym .

według badań Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w Kazachstanie 52% badanych kobiet zgłosiło przemoc domową, jednak tylko 30% z nich wniosło skargi do policji (Departament Stanu USA 2004)

według tego samego raportu, 89% kobiet Kirgiskich doświadczyło fizyczne lub psychiczne znęcanie się od ich bliskich;

tylko 25% z nich zgłosiło się na policję.

-
- Szkolenie pracowników wymiaru sprawiedliwości jest istotnym zakresem niezgodności całym regionie.

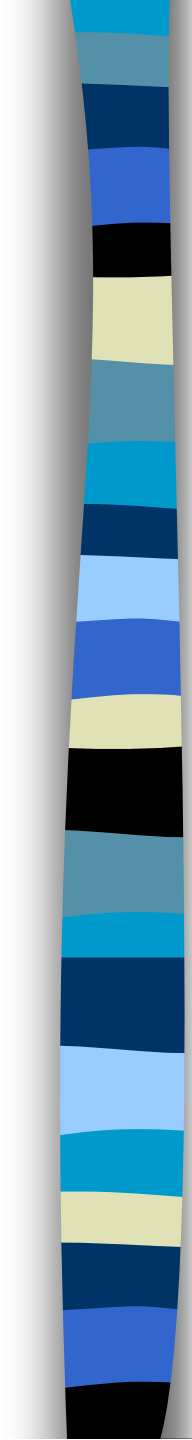
Tylko w Czechach było kilka szkoleń dla sędziów, które dotyczyły spraw przemocy w rodzinie (Coomaraswamy, 2003).

Trzydzieści krajów nie podjęło żadnych kroków w celu szkolenia urzędników państwowych;

w niektórych innych krajach prowadzone były szkolenia.

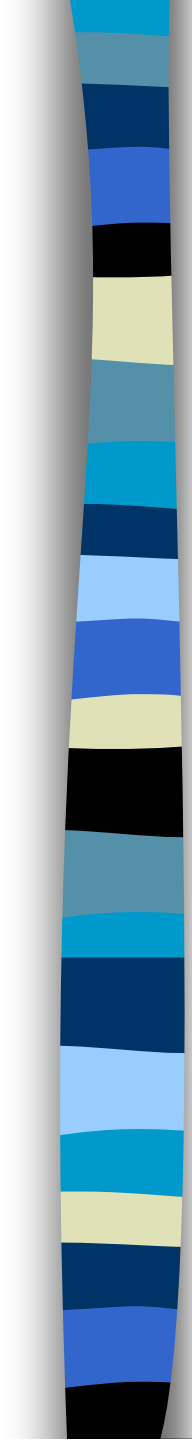
Chorwacji i Czechom udało się organizowanie systematycznych kampanii podnoszenia świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie.

W Azerbejdżanie, rząd, we współpracy z UNDP i OECD, przeprowadził kampanię 16 Dni - przeciwko przemocy wobec kobiet w Kaukazie.

-
- Na Węgrzech rząd stworzył specjalne linie dotyczące usług prawnych dla ofiar przemocy.

Wydał również podręcznik na temat krajowych i unijnych regulacji praw kobiet, w tym przewodnik na temat przemocy domowej, i opublikował książkę o agresji w szkole, która jako pierwszy edukacyjny tekst na temat przemocy był czytany w szkołach i rozprowadzany wśród dzieci (UNIFEM i Adwokaci Minnesoty na rzecz Praw Człowieka 2006).

W innych krajach, kampanie publiczne w dużej mierze są wspierane i finansowane przez organizacje pozarządowe.

Już istniejące badania porównawcze dotyczące przemocy w rodzinie sugerują że następujące czynniki prowadzą do zwiększonej odpowiedzi na przemoc:

istnienie silnego ruchu kobiet (Elman, 1996; Mazur, 2002; Weldon, 2002),

sojuszy między obozy feministyczne i nie-feministki (Mazur, 2002),

struktury państwa (Elman, 1996)

otwartość środowiska politycznego (Mazur, 2002)

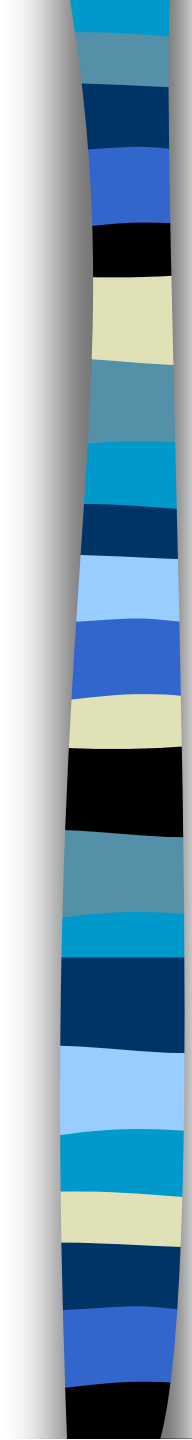
Trzy solidne postkomunistyczne przypadki ilustrują znaczenie tych czynników, a najmniej solidne ilustruje szkodliwy wpływ na brak tych czynników.

-
- Minimalne przepisy rządowe jak i kampanie i szkolenia policji koncentrują się w dużych miastach;

Są praktycznie nieobecne na obszarach wiejskich.

Post-komunistyczny region pozostaje apatyczny względem przemocy wobec kobiet.

-
- Przemoc domowa jest wszędzie i nie musimy patrzeć na Europę Wschodnią by ją znaleźć. Prawdą jest jednak to, że wielu ludzi z Europy Wschodniej nie miało możliwości poznania takich pojęć, jak wyzwolenie kobiet czy prawa kobiet. Czy jest jednak miejsce na ten rodzaj prymitywnej przemocy i nienawiści wobec kobiet we współczesnej rozszerzonej Unii Europejskiej?

